

Ankestyrelsens brev til Københavns Kommune

Tilsynsudtalelse om Københavns Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Københavns Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

8. maj 2025

J.nr. 24-89796

Københavns Kommune har den 16. januar 2025 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Resumé

Tel +45 3341 1200

Ankestyrelsen vurderer, at Københavns Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom efter lov om social service, VISO-forløb efter både lov om social service og barnets lov, godkendelse af netværksplejefamilier, ungestøtte, hjemmetræning og frivillig anbringelse efter barnets lov samt lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen

vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vi beder borgerrepræsentationen i Københavns Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver borgerrepræsentationen anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Københavns Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 7. oktober 2024 Københavns Kommune om en udtalelse.

Københavns Kommune sendte den 16. januar 2025 en udtalelse til Ankestyrelsen

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”Københavns Kommune har til brug for høringssvaret til Ankestyrelsen indhentet bidrag fra de af kommunens forvaltninger, der varetager an-søgningssager på det sociale område efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Socialforvaltningen
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen kan oplyse, at kommunens hjemmeside indeholder sagsbehandlingsfrister for forvaltningens sagsområder.

Forvaltningen vurderer, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister er i overensstemmelse med retssikkerhedsloven,

retssikkerhedsbekendtgørelsen og Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Tilføjet frist

Forvaltningen har tilføjet en sagsbehandlingsfrist for mentor. Ankestyrelsen henviser til denne frist i sit brev.

Flyttet info om frister

Forvaltningen har haft sagsfrister for lån til beboerindskud (lov om individuel boligstøtte) samt bistands- og plejetillæg, som Ankestyrelsen nævner i sit brev. Fristerne er nu flyttet fra undersider til hovedsiden for sagsbehandlingsfrister på kommunens hjemmeside.

Opfølgning

Forvaltningen trækker data om sagsbehandlingstiden på nogle områder for at følge op på sagsbehandlingsfristerne. På andre områder sker opfølgningen gennem ledelsestilsyn.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen har til brug for høringssvaret sendt en oversigt over offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, som oprindeligt er udarbejdet som svar på en høring fra Borgerrådgiveren i anledning af Borgerrådgiverens inspektion af "klare forventninger – Information om sagsbehandlingsfrister/sagsbehandlingstid på nettet".

Ekstrakten omfatter de bestemmelser i dagtilbudsloven og barnets lov, hvor Børne- og Ungdomsforvaltningen har offentliggjort sagsbehandlingsfrister.

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens opfattelse, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 1085 af 14. august 2023, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Blandt de anførte retsområder er lov om social pension.

I Folkepension København kan der ansøges om:

- Personligt tillæg, jf. lov om social pension § 14 samt
- Helbredstillæg, jf. lov om social pension § 14a, stk. 1-4.

Helbredstillæg omfatter det almindelige helbredstillæg, dvs. refusion på op til 85 % af sundhedsydelser med sygesikringstilskud fx medicin, tandlæge, høreapparat, samt det udvidede helbredstillæg til tandproteser, briller og forbehandling uden regionstilskud. Ved ansøgning om tilskud til tandbehandling uden sygesikringstilskud inddrages kommunens Tandlægekonsulent samt borgers tandlæge, hvorfor fristen her er på 8 uger.

Det er Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister er i overensstemmelse med retssikkerhedsloven, retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023. Dette skyldes følgende:

- Sagsbehandlingsfristerne er offentliggjort på hjemmesiden
- Af de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister fremgår præcise sagsbehandlingsfrister og ikke intervaller (3 uger på helbreds-tillægskort og udvidet helbredstillæg på briller/fod, 4 uger på personligt tillæg, og 8 uger på udvidet tandbehandling)
- Beregningen af sagsbehandlingstiden starter, når kommunen modtager en ansøgning
- I sagsbehandlingsfristerne er der taget højde for om 3. mand (konkret: tandlæger) skal involveres
- Forvaltningen behandler hjemviste sager med 4 ugers sagsbehandlingsfrist
- Der har ikke været behov for at revidere sagsbehandlingsfristerne grundet længerevarende afvigelser/forlængelser

Der henvises i øvrigt til nedenstående link til offentliggørelsen på kommunens hjemmeside: Supplerende tillæg | Københavns Kommune

Socialforvaltningen

De gældende sagsbehandlingsfrister i Socialforvaltningen er tilgængelige på Københavns Kommunes hjemmeside:

Sagsbehandlingsfrister i SOF | Københavns Kommune (kk.dk).

Derudover offentliggør forvaltningen enkelte steder sagsbehandlingsfrister vedrørende særskilte sagsområder på undersider for at gøre det enklere for den relevante målgruppe at fremsøge oplysninger om fx sagsbehandlingsfrister på et givent område.

Det er forvaltningens opfattelse, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, som redegjort for ovenfor, er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Derudover kan forvaltningen oplyse, at der løbende trækkes data på sagsbehandlingstiden, så forvaltningen kan følge op på sagsbehandlingsfristernes overholdelse.

Socialforvaltningen vil fastsætte og offentliggøre sagsbehandlingsfrister for hjemmetræning efter servicelovens § 32a (barnets lov § 85, jf. § 82, stk. 1, nr. 3). Derudover er der enkelte sagsområder, hvor forvaltningen er usikker på, om der er tale om en ansøgningssag, der kræver fastsættelse af en sagsbehandlingsfrist. Det drejer sig specifikt om de bestemmelser, som er oplistet i den nedenstående oversigt.

[...]

Pr. 1. januar 2025 er der trådt en ressortændring i kraft i Københavns Kommune, hvorefter den borgerrettede økonomiske sagsbehandling ikke længere varetages af Socialforvaltningen, men er overgået til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen/Ydelsesservice, der har offentliggjort sagsbehandlingsfrister: <https://www.kk.dk/borger/udsatte-og-socialpsykiatri/oekonomisk-hjaelp-i-saerlige-situationer/supplerende-tillaeg>.

Pr. 1. januar 2025 er der trådt en omorganisering i kraft i Socialforvaltningen, hvor forvaltningens tre borgercentre er blevet afløst af seks driftscentre. Den nye organisering giver forvaltningen

anledning til at se på indholdet og placeringen af de borgerrettede oplysninger på hjemmesiden, herunder også oplysninger om forvaltningens sagsbehandlingsfrister.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Af Københavns Kommunes hjemmeside fremgår Sundheds- og Omsorgsforvaltningens frister på de sagsområder, hvor forvaltningen træffer afgørelse: Sagsbehandlingsfrister i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen | Københavns Kommune (kk.dk).

De offentliggjorte sagsbehandlingsfrister – som, forvaltningen vurderer er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 – opdateres en gang årligt i forbindelse med den årlige revidering af forvaltningens borgerrettede kvalitetsstandard "Ældre i København".

Københavns Kommune har desuden sendt et bilag (bilag 1) med en oversigt over sagsbehandlingsfrister for lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge.

Vi bemærker i den forbindelse at det ikke umiddelbart har været muligt at finde det medsendte bilag på kommunens hjemmeside.

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlingsfrister på det sociale område i Københavns Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

"§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse."

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra

modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddеле afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområder

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplystede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplyst lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Københavns Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx sagsbehandlingsfrister for hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom efter lov om social service, VISO-forløb efter både lov om social service og barnets lov, godkendelse af netværksplejefamilier, ungestøtte, hjemmetræning og frivillig anbringelse efter barnets lov samt lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken

sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Vi er opmærksomme på det bilag, som Københavns Kommune har medsendt med en oversigt over sagsbehandlingsfrister for lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge.

Vi bemærker i den forbindelse at det ikke umiddelbart har været muligt at finde det medsendte bilag på kommunens hjemmeside.

Vi lægger til grund, at Københavns Kommune vil sikre, at de sagsbehandlingsfrister, som fremgår af det medsendte bilag, vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Vi beder om borgerrepræsentationens bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder borgerrepræsentationen i Københavns Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver borgerrepræsentationen anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024